

DZIENNIK DLA WSZYSTKICH

i ANONSOWY.

PRZEDPŁATA:

W Warszawie: Na przewidyw. 36
Kwartal. 1.05
Półrocz. 2.10
Rocznie 4.20
Na odroczenie do domu dopłaca się
kop. 5 miesięcznie.

Numer pojedynczy kop. 3.

Wschód słońca o g. 4 m. 30.
Zachód słońca o g. 7 m. 39.

Długość dnia g. 15 m. 9.
Ubyło dnia g. 1 m. 34.

Poniedziałek 5 Sierpnia.

Adres Redakcyi: **Mazowiecka 11.**
Telefonu Redakcyi Nr. 122.

Rękopismów nadsyłanych do Redakcyi nie zwraca się.
Ogłoszenia i prenumerata przyjmuje się w kantorze
Dziennika Dla Wszystkich od 9-ej rano do 7-ej wiecz.,
w Niedziele i Święta od 10-ej r. do 1-ej po południu.

KALENDARZ.

św.
Poniedz. N. M. P. Śnieżnej
Wtorek Przemienienie Pańs.
Środa Kajetana W.
Czwart. Cyrjaka Męczennika
Piątek Romana Męcz.
Sobota Wawrzeńca M.
Niedziel. Zuzanny P.

Ogłoszenia przyjmują się w Kan-
torze Administracyi Dziennika Dla
Wszystkich i w Agencyi Ogłoszeń
Rajchman i Frenkler ulica Senatorska
Nr. 26.

Za wiersz jeden drobnego pisma
lub jego miejsce, pierwszy raz kop. 8,
a następne razy kop. 6. Małe ogło-
szenia za jeden wiersz po kop. 1 i pół.
Reklamy po 12 kop. za wiersz. Ne-
krologia po 10 kop. za wiersz.

Wiadomości Kościelne.

Jutro uroczystość Przemienienia Pańskiego.

Z powodu tego święta, uroczystości we
wszystkich kościołach obchodzonego, przy-
padają odpusty w kościołach:

Archikatedralnym św. Jana, Pokapucyń-
skim przy ulicy Miodowej, WW. Świętych
na Grzybowie, Popaulińskim przy rogu
ulic Długiej i Freta, św. Piotra i Pawła na
Koszykach i Panny Maryi na Nowem Mie-
ście.

W ostatnim z tych kościołów nabożeń-
stwo odbywać się będzie z oktawą.

Jutro z powodu tejże uroczystości, o go-
dzinie 10-ej rano, w kościele Pobornar-
dyńskim, ks. J. Jaworski wikaryusz miej-
scowy, odprawi uroczystą wotywę na in-
tenecję kowali z fabryki Lilpopy i Rau'a.

Jutro o godzinie 10-ej zrana, w kościele
Poauguetyńskim, odprawioną zostanie so-
nanna wotywa na intencję zgromadzenia
górników.

W kościele św. Piotra i Pawła na Ko-
szykach o tejże godzinie, odprawi się uro-
czysta wotywa na intencję pracowników
kolei w wiedeńskiej i w bydgoskiej.

Jutro też o godzinie 10-ej rano, w ko-
ściele Najśw. Maryi Panny Loretańskiej
na Pradze, odbędzie się solenna wotywa na

intencję pracowników kolei nadwiślań-
skiej.

Jutro wreszcie, o 9-ej rano, w kościele
Pokarmielickim na Krakowskim Przed-
mieściu, odprawioną zostanie uroczysta
wotywa, na intencję pracowników warszaw-
skich żegluga parowej.

— Ogłoszono w „Gońcu Urzędowym”
następujący Imienny ukaz Najwyższy do
ministra wojny: „Pozwoliwszy zbudow-
wać szosę: 1) od miasteczka Olity do
stacyi Olkieniaki kolei żelaznej Warszaw-
sko-Petersburskiej; 2) od miasta Grod-
na do wsi Łososny; 3) od miasta Ja-
nowa w gub. Siedleckiej do stacyi Za-
binka kolei żelaznej Brzesko-Moskiew-
skiej; 4) od miasteczka Kamieniec Li-
tewski do wsi Fedkowice; 5) od mi-
asteczka Wysokie Litewskie przez miasto
Prużanę do miasteczka Rużany z dwie-
ma groblami przez rzekę Jasiołdę; 6)
od stacyi Sokołów kolei żelaznej Sied-
lecko-Małkińskiej do osady Drohiczyzna;
7) od karczmy Wygody do połączenia z
szosą Zambrów-Mężenin w pobliżu wsi
Łeśnicy; 8) od szosy Łomża-Zam-
brów do połączenia z szosą Zambrów-
Mężenin przy wsi Wiśniewo; 9) od o-
sady Wyszaków do stacyi Łochów kolei
żelaznej Warszawsko-Petersburskiej, i
10) od miasta Dubna do miasta Łucka
z dwiema odnogami około miasta Dub-

na, — rozkazujemy: a) wydać stosow-
ne rozporządzenia o wywłaszczeniu
potrzebnych w tym celu gruntów i
nieruchomości; b) przy wynagradza-
niu właścicieli za wywłaszczane po-
siadłości postępować na zasadzie oby-
wiązujących w Cesarstwie praw ogólnych
o posiadłościach, wywłaszczanych z roz-
kazu rządu; c) w obec konieczności nie-
zwłocznego przystąpienia do robót bu-
dowlanych, obejmować wskazane grun-
ta i nieruchomości niezwłocznie po do-
konaniu pomiarów, z zachowaniem prze-
pisów, podanych w art. 594 i 595 i u-
wadze do niego, tom X część 1 Praw
Cywilnych wydania 1887 roku. Na o-
ryginał Własną Jego Cesarskiej Mości
ręką podpisano: *Alexander*. W Peter-
hofie, 9 (21) czerwca 1889 roku.”

Anglia i trójprzymierze.

Wizyta obecna cesarza Wilhelma II
w Anglii, napelnia dzienniki niemieckie
i austro-węgierskie błogą nadzieją, że
nastąpi skojarzenie W. Brytanii z trój-
przymierzem.

Marzenia te wszakże wydają się zu-
pełnie utrudne.

Mężowie stanu angielscy, jak mar-
grabia Salisbury, lord Churchill i sędzi-
wy Gladstone, jakkolwiek różnią się w

swych poglądach na stosunek, jaki An-
glia powinna zachować względem spraw
na półwyspie bałkańskim, jednakoż za-
den z nich nie przemawia za przyłącze-
niem się ich kraju do polityki „ligi po-
kojowej”.

Zwłaszcza premier angielski, mar-
grabia Salisbury z całą otwartością wy-
tłomaczył w swej mowie, dla czego te-
raz nie ma potrzeby dla Anglii wcho-
dzić w sojusz ze sprzymierzonymi mo-
carstwami.

Dowodził on, że nie należy się bynaj-
mniej lękać o zakłócenie spokoju w
blizkiej przyszłości na półwyspie bał-
kańskim.

„Nadto — dodał — spostrzegać się
daje mniejsza ochota różnych władców
do spekulowania na możebność zabu-
rzeń w Turcyi, Rosya zaś zawsze prze-
strzega prawidłowości w swem postępo-
waniu i co do spraw bałkańskich stwier-
dza tem usposobienia pokojowe”.

Słowa te mowy Salisbury'ego wysoko
podnoszą dzienniki niemieckie, widząc w
nich zadatek dobrych stosunków mię-
dzy Anglią i Rosyą.

Jednakże są pesymiści, którzy twier-
dzą, że dyplomatycznym przemówie-
niom nie należy znów tak bezwzględnie
zawierać, że wszelkie komplementa do
niczego nie obowiązują, że służyć mogą

Czerwony Testament.

POWIEŚĆ

Ksawerego de Montepin.

CZĘŚĆ DRUGA.

CZARODZIEJKA Z NAD MARNY.

(Ciąg dalszy.)

Fauvel oczekiwał tam już od kwa-
drans, siedząc przy jednym z małych
stoliczków na tarasie i grog zapijając.

Dojrzał powóz i siedzącego w nim
doktora Thompsona, a że miał zwyczaj
brać należność zawsze naprzód, pod-
niósł się w tej chwili, aby pójść do nie-
go...

— Dziękuję serdecznie kochanemu
panu za jego punktualność wzorową — o-
drzekł się Jakób, ściskając za rękę księ-
garza. Siłaj pan... bardzo proszę...

Fauvel zajął miejsce obok mniemane-
go Thompsona.

— Czy długą mamy drogę przed so-
bą? — zapytał antykwyjusz.

— Nie... Za pięć kwadransy najda-
lej będziemy już na miejscu... Spróbu-
jemy mojej madery, bo zdaje mi się, że
wcale nieśla... wypalimy cygara, a mam
prawdziwe hawańskie, przejdziemy się po
parku, o siódmej siądziemy do stołu — a
sądzę, że i z obiadu będziesz pan za-
adowolony zupełnie. Po kawie znowu cy-
garko na świeżem powietrzu pod cie-
niem drzew, a o dziesiątej spać!... Czy
nie masz pan nie przeciwko temu pro-
gramowi, kochany panie Fauvel?...

— Niepodobna aby się komukolwiek
nie podobał.

— No to dobrze — a jutro ekspertyza.

— W poniedziałek będzie pan miał
wszystko u siebie...

— A tę osobiwość przyręczoną, czy
dostanę?...

— *Famielniki hrabiego Rocheforta?*...

— Tak właśnie.

— Chciałem zrobić panu przyjemność
i zabrałem ze sobą...

— Uprzejmy z pana człowiek jak
rzadko.

Powóz toczył się dobrym kłusem.

Stangret, którym był Pascal Saunier
zmieniony do niepoznania przez przy-
prawione faworyty, dotarł bulwaru do
placu Bastylii, skręcił w ulicę Lyon i
wjechał w aleję Daumesnil.

O szóstej minut dwadzieścia przybyli
do *Petit-Castel*.

Pascal zszedł z kozła, otworzył kratę,
pociągnął za dzwonek aby uprzedzić
Angele, a potem zajął znowu swoje
miejsce i zająchał przed dom, przed któ-
rym Lagarde i Fromental wysiedli.

Angela ubrana bardzo elegancko, ale
mocno zaczerwieniona, bo w tej chwili
dopiero oderwała się od komina, wyszła
na spotkanie przybyłych.

Kochana kuzyneczko! — zawołał we-
soło mniemany doktor Thompson, przed-
stawiam ci oto jednego z najznakomits-
szych bibliofilów, pana Fauvela, o któ-
rym nieraz już odemnie słyszałaś!... A
ty łakawy panie Fauvel, pozwól mi ze
swej strony, zaprezentować sobie, ku-
zynkę moją panię Angele. Cioteczna
siostrzyczka moja, kobietka dzielna, a
dobra, a życzliwa mi jak nikt na świe-
cie. Dopóki nie urządzę się ostatecz-
nie w pałacu moim w Paryżu, siedzi tu
biedaczka sama jedna i nudzi się natu-
ralnie okrutnie...

— Jakto — zawołał kłaniając się Fau-
vel, sama pani w domu wiejskim, odda-
lonym i w dodatku na brzegu rzeki!...

— A cóż to szkodzi szanowny panie.
Mam przy sobie służącą, chociaż nieste-
ty zwichnęła sobie wczoraj nogę i dziś
ani się ruszyć nie jest w stanie...

— I pani wcale się tu nie obawia?...

— Czegóżbym się miała obawiać, Wiel-
ki Boże?...

— Dzienniki zapelnione są opisami
przeróżnych zbrodni, przytrafiających
się w okolicach Paryża...

— Sądzę, że w tych opisach jest bar-
dzo wiele przesady i dla tego nie wiele
z nich sobie robię...

— Odważna pani nieładna...

— Drzwi są wszystkie szczelnie po-
zamykane... Posiadam rewolwer, któ-
rym potrafię się posilkować i bardzoby
nie tego zapewne wyszłoby rabusie, którzy
mieliby myśl nieszczyśliwą wybrać się do
mnie z wizytą... Sypiam też najdo-
skonalej... Jaktó mówią na oba uszy...

— Jest pani prawdziwie dzielna.

— Przyjmuję komplement jako kom-
pliment, pomimo to dziękuję zań panu
bardzo... Ale niechże się pan raczy roze-
brać i rozgościć.

— Tak... powiedział Jakób, urządź
się psn jak panu najwygodniej... Ohcesz
pan może kapelusza słomiany?... Jeste-
śmy na wsi przecie...

— Najchętniej — odpowiedział Fau-
vel.

Angela wzięła odeń palto, wydostała
z jednej z szaf wielki kapelusz słomia-
ny i podała go handlarzowi książek, któ-

do uspokojenia podejrzeń i często właśnie ten cel mają przed sobą.

Czy słowa premiera angielskiego są pełne szczerości, czy też okryte dyplomatyczną słodyczą dla zasłonięcia prawdziwej ich istoty, trudno o tem sądzić obecnie.

Wszelako z jednomyślnych poglądów mężów stanu angielskich i z artykułów prasy londyńskiej można przystąpić do przekonania, iż na razie przynajmniej Anglii nie uśmiecha się wcale myśl uczestniczenia w trójprzymierzu.

Jest to wreszcie także zachowywanie się najzupełniej zgodne z tradycją polityki jej w bieżącym stuleciu.

W. Brytania pragnie zawsze wyciągnąć dla siebie korzyść ze wszystkich zatargów europejskich, ale skóry swej narażać nie chce.

Dyplomacja jej dla tego odznacza się niezwykłą grzecznością w stosunku do innych mocarstw — i temu prawi dusery i temu powie miłe słowo, ale od tej pozornej miłości do ugód jeszcze daleko.

Gdy inni chcą wiać się za bary, najlepiej trzymać się na uboczu i dopiero przy podziale łupów postarać się o jaki kasek dla siebie.

Czułości jak najwięcej, zobowiązań jak najmniej, nie nie ryzykować a starać się o wszystko — oto są hasła, jakie przewodzą dyplomacji angielskiej.

Daremnieby więc liczyć na jej uczynność, daremnie też marzyć sprzymierzone państwa o zobaczeniu jej w swoich szeregach.

Kronika polityczna.

Niemcy. O „powodzeniach“ wyprawy niemieckiej pod wodzą kapitana Wissmanna we wschodniej Afryce, tak pisze znany podróżnik afrykański Hugo Zöller: Zdanie, często pojawiające się w prasie, jakoby skutkiem zwycięstw Wissmanna w Afryce, całej pracy już dokonano, nie zupełnie się zgadza z prawdą.

Najtrudniejsza część zadania komisarzy państwowego dopiero się rozpocznie, gdy bez pomocy dział i załóg okrętowych, z oddziałem swym, złożonym z krajowców starać się będzie dotrzeć do wnętrza kraju, co jest koniecznym dla osiągnięcia trwałych rezultatów ze zdo-

bycia miast nadbrzeżnych Pangani i Tanga.

Ze tutaj napotka na opór zacięty ze strony krajowców, jest rzeczą aż nadto prawdopodobną.

* Świeżo ogłoszony został ogólny rachunek z sumy, wypłaconej za koszty wojenne Niemcom przez Francję.

Według „Schlesische Zeitung“, suma ogólna wypłaconego odszkodowania wynosi olbrzymią cyfrę 4,207,402,808.32 marek.

Z tego pokryto wspólne wydatki całej armii w ilości 1,826,078,102.53; wspólne wydatki Wirtembergii, Badenii, południowej Hesyji i północnego związku niemieckiego, po potrąceniu zapłaconych procentów 19,374,464; wydatki wspólne Badenii, południowej Hesyji i północnego związku niemieckiego, odliczając wypłacone 2,758,138.94 procentu; wydatki północnego związku 1,466,332,141.41; następnie udziały: Bawaryi 270,865,658.17, Wirtembergii — 85,538,088.24, Badenowi 61,380,516.28, połudn. Hesyji 28,902,326.50 i północnemu związkowi 446,273,372.25 marek.

Anglia. Szach perski, którego w Londynie przyjmowano, więcej naturalnie z interesu niż z rzeczywistej sympatii, z wyjątkowymi owacyami, opuścił w tych dniach Londyn, zwiędziwszy poprzednio flotę, która stała przygotowana pod Spitheadem na przyjęcie cesarza niemieckiego. Przyjście to zresztą stanowiło więcej manifestację potęgi Anglii na morzu, aniżeli uroczystość powitalną monarchy, który bynajmniej nie cieszy się pomiędzy tutejszą ludnością wyjątkową sympatią. Z jednej bowiem strony nieprzyjemności, które spotkały córkę królowej angielskiej w Niemczech, wywołały tutaj wielkie oburzenie, z drugiej zaś kolonialna polityka rządu niemieckiego, skierowana przeciw wszystkim przeciwko interesom Anglii, daje powód do poważniejszej jeszcze niechęci. Anglii bowiem w ogóle nie odznaczają się zbyt wielką wyrozumiałością, nieubliżanymi zaś są wrogami tych, którzy współzawodniczyć z nimi zamierzają na polu interesów handlowych, a takimi współzawodnictwem zagrażają im Niemcy w Afryce i na Oceanie Południowym.

* Sprawa Parnell'a nie może jakoś dojść do końca; znużyła już sądy, świadków, oskarżonych, a przede wszystkim publiczność, która mimo cechują-

cej anglików na każdym polu wytrzymałości, nie już nie chce wiedzieć o tym sensacyjnym procesie. Nowym w kwestii irlandzkiej faktem, jest utworzenie nowej irlandzkiej ligi opiekuńczej, której celem jest wywalczenie znaczenia koalicji dzierżawców przeciwko związkowi właścicieli ziemskich, oraz prawny opór przeciwko zamiarom tychże właścicieli, dążących do otrzymywania nadmiernych dzierżaw, egzekucyj nieprawnych resztek, niesłusznych warunków kupna i sprzedaży oraz wydalania dzierżawców. W tym celu utworzony będzie fundusz opieki dzierżawców, który wspierać będzie związki dzierżawców, wnoszące do niego składki. Związki filialne ligi nie będą tworzone; każdy związek dzierżawców komunikuje się bezpośrednio z instytucją centralną. Liga zapewni dzierżawcom pomoc i radę w sporach prawnych z właścicielami ziemskimi. Ligą kierować będzie rada, składająca się z 15 tu wybranych przez dzierżawców członków.

Francja. Nadesłany tu manifest Boulanger'a do wyborców francuskich, z powodu rezultatu głosowania do rad jeneralnych, brzmi następująco:

„Pragnąc wystąpić przeciw godnej pogardy ustawie, znoszącej prawo kandydatury w rozlicznych okręgach, a więc niweczącej najwyższą władzę ludu, sądziłem, że każda sposobność po temu jest dobra, a przeto i odnowienie rad jeneralnych miało być spożytkowane w tym celu.

Wyborcy pewnej liczby kantonów odpowiedzieli na moje hasło. W innych kantonach, gdzie stawiałem kandydaturę, a nawet tam, gdzie kandydatury swej wcale nie stawiał, obywatele w zbitych masach oddawali mi głosy, łącząc się w ten sposób z celami partii narodowej, domagającej się reformy konstytucji, panowania honoru i postępu.

Tym niezależnym i wolnym wyborcom składam podziękowanie w imieniu interesów ojczyzny, o której odrodzeniu nie zapominają oni nigdy.

Byli to weterani z czasów dawnych zwycięstw i zarazem rekruci, którym najbliższe tryumfy zawdzięczać będziemy. Kraj słusznie dumny z nich być może.

Jeżeli wynik ogólny nie odpowiedział oczekiwaniom, nie winno temu głosowanie powszechne.

Lud pokazał, że zaufania partii, którą kieruję, nie straciłem bynajmniej.

Tylko miejscowe aspiracje małych ludzi z wielkimi ambicjami, dla których nie nie istnieje, gdy o ich osobę chodzi, spowodowały złe — jeśli nie jest to wyraz za ciężki na odznaczenie sprawy tak drobnego znaczenia.

Organa rządowe będą tryumfowały hałaśliwie. Niechaj tryumfują! Przyjemności tej nie długo zażywać będą. Bliskim już jest dzień, w którym kraj za pomocą wyborów deputowanych wypowie, jakiego pragnie kierunku dla polityki francuskiej.

W dniu owym zobaczymy, co waży eszka pycha i niska zdrada przeciw potężnemu prawowi przywrócenia prawa i honoru narodowego.

Oczekuję dnia tego bez troski, pełen przekonania, że Francja odrodzona i silnie skonsolidowana wyjść zeń musi.

Niech żyje Rzeczpospolita Londyn, 31 lipca. General Boulanger.

Ameryka. Rząd Stanów-Zjednoczonych Ameryki północnej, zamierza zwołać w październiku na kongres przedstawicieli wszystkich stanów.

Celem kongresu ma być obmyślenie środków, mających na widoku uniemożliwienie interwencji państw europejskich w sprawy wewnętrzne Stanów-Zjednoczonych.

Dalej ma się zajmować kongres sprawą wprowadzenia jednostajnych miar, wag i monet na całym terytorium Stanów, wytworzenia jednostajnego systemu celnego, ścisłego oznaczenia granic celnych oraz ustanowienia sądu rozjemczego, który rozstrzygać będzie spory, wynikać mogące pomiędzy pojedynczymi Stanami.

Proponowane nowe systemy celne mają głównie na celu utrudnienie wprowadzania towarów z Francji i Anglii, których przywóz w ostatnich latach wzrósł bardzo znacznie.

Sfery przemysłowe Francji, zwłaszcza zaś Anglii, mają zamiar w obec tych projektów wystąpić do swych rządów z wezwaniem, aby w razie uchwalenia przez Stany-Zjednoczone utrudnień celnych, państwa europejskie również zarządziły środki odpowiedzi, które znów powstrzymają napływ wyrobów amerykańskich na rynki europejskie.

ry nie miał słów na wypowiedzenie swej za tę uprzejmość wdzięczności...

— Do stołu zasiadziemy o siódmej, wszak tak kuzynko? — zapytał Jakób.

— Punktualnie o siódmej... — odpowiedziała ex-modystka — ażeby zaś rając panów, tymczasem każę wam podać absynt i maderę, pod kasztany...

— Pamiętasz zawsze o wszystkim kuzynko! — zawołał śmiejąc się pseudo Thompson. — Uwielbiam cię, słowo honoru!

W tej chwili zjawił się Pascal, wyglądający jak zwyczajnie, to jest bez przyprawionych faworytów i nie w furmańskiej libery.

— Drogi, kochany Rambercie, — odezwał się doń doktor, — ty pójdziesz także z nami na kieliszek madery lub absyntu.

Trzej panowie udali się do sali zielonej, gdzie czekała już na nich zakąska i butelki, zostawimy więc ich tutaj — a sami powrócimy do Pawła Fromentała, do jego domku nad brzegiem.

W dzień wyjazdu Marty, zobaczył przy niej, jak wiemy, jakiegoś mężczyznę, którego rysów, z powodu dość znacznej odległości, dobrze dojrzeć nie mógł, ale który wyglądał na młodego.

Mężczyzna ów podszedł do „Czarodziejki z nad Marny“ i pocałował ją w

czoło, a potem młoda kobieta oddaliła się z nim razem, pod rękę, w sposób całkiem familijny.

Wtedy jakaś boleść ciężka, pognębająca, boleść, jakiej nie znał nigdy dotąd zakradła się nagle do jego serca.

Pierwszy raz w życiu doznawał podobnej boleści.

Nazajutrz przez cały dzień od samego rana uwił się w czołnie po Marnie, w dół parku, spodziewając się zobaczyć Martę.

Nasi czytelnicy wiedzą już, że nadzieje zsić się żadną miarą nie mogły, bo Marta w towarzystwie Jakóba Lagarda odjechała do Paryża.

Noc przepędził w gorączce i prawie nie spał wcale.

Z rana Magdalena ku wielkiej zgrozocie swojej zauważyła, że był daleko bliższym niż zwykle i że na policzki wystąpiły mu silne wypieki.

Przekonana z góry, że się niczego nie dowie, stara służąca nie zapytywała wcale o przyczynę, ale postanowiła napisać do Rajmunda i donieść mu jak niekorzystną zmianę dostrzegła w jego synu.

— Wiesz, zamiast pomódz, zaszkodziła... — mówiło sobie pocziwie kobiecie — powietrze tutejsze zupełnie mi widać nie służy... albo też ma może jakieś

zmarwienie, do którego nie chce się przyznać... Bądź co bądź, nie może być tak jak jest żadną miarą!... Trzeba uprzedzić pana i niechaj co poradzi...

Skoro się tylko ubrał, — Paweł ustępując Magdalenie, która nie mogła znieść, aby na czczo wychodził, wypil filiżankę mleka i wyszedł z domu.

Tym razem nie podążył do swego czołna — udał się na drogę wysadzoną drzewami tuż nad samą rzeką, z wysokości której mógł widzieć wnętrza parku *Petit Castel*.

Stał na przeciwko małej łachy pływającej wzdłuż posiadłości Thompsona, przy brzegu której stała grupa kasztanów różowych.

Ztąd zapuścił wzrok w głąb alei zacienionych, prowadzących do *Petit Castel*, które widział z po za liści.

Serce mu się ponownie ścisnęło.

Nie tylko aleje te przedstawiały obraz opuszczenia, ale wszystkie także okiennice w domu były pozamykane.

— Czyżby wyjechała?... — zapytywał się młody chłopak z goryczą.

Padł na trawę najzupełniej zgnębiony.

XVI.

Pośród łąki, ciągnącej się na jakie co

najmniej trzysta metrów, stało pięć czy sześć szych drzewnych.

Pod jedną z takich sych, jakiś czło- wiek łowił ryby na wędkę.

Zwrócony tyłem do Pawła nie zważał on wcale na to, co tam się po za nim działo.

Rybakowi nie wiodło się wcale.

Ryby zupełnie mu nie brały.

Zniecierpliwiony tem nareszcie, wy- ciągnął wędkę z wody, położył ją na szychie, podniósł się i pogwizdując, zaczął skręcać papierosa.

Paweł, pograżony w swojej zadumie z oczami w *Petit Castel* wlepionymi, nie widział i nie nie słyszał.

Ale ocknął się nareszcie ze swych kontemplacji, gdy w pobliżu imię jego wymówiono.

Zwrócił się wtedy w stronę sychty i spostrzegł Julka Boulonois nazywanego zazwyczaj La Fouine, który, odwróciwszy się dla zapalenia papierosa dojrzał go i poznał.

— Co to, co to, panie Pawle — zawołał La Fouine. Jesteś pan tu i bez wędki w rękę, a to znów do czego podobne?... —

— A no, bez wędki istotnie... odpowiedział Paweł.

— I dla czegoż to u licha?... — Znudzilo mi się łapanie.

Z miasta i kraju.

* **Z Promenady.** Kilkakrotnie zapowiadana i odkładana zabawa w Promenadzie, na korzyść Instytutu moralnie zaniedbanych dzieci, odbyła się nareszcie wczoraj, przy wielce sprzyjającej pogodzie.

Zebrało się około 750 osób.

* **Kompania z odpustu w Miedniewicach** z Skierniewicami powróciła wczoraj o godz. 7-ej wieczorem do parafii wolskiej. W drodze pątnicy przebyli pięć dni.

W drodze pielgrzymi doznali bardzo gościnnego przyjęcia od obywateli blońskich.

Na spotkanie kompanii, wyszło wczoraj bardzo wiele osób.

* **Syngalezi.** Karawana syngalezów przybyła do naszego miasta w piątek ubiegły o god. 11-ej w nocy i nazajutrz rano rozpoczęła przedstawienia w Ogrodzie zoologicznym.

Karawana składa się z 36 osób, w liczbie których znajduje się z kobiet jedna mała karliczka, znana już z zeszłorocznych w Ogrodzie zoologicznym popisów. Stały towarzyszy karliczki karzeł, który był w roku ubiegłym w Warszawie, stanawczo odmówił dalszych popisów w Europie i odesłany został na wyspę Ceylon...

Popisy w Ogrodzie odbywają się cztery razy dziennie. Na placu, służącym do igrzysk dziecięcych, urządzony został pomost, na którym karawana dzielnie wykonywała swe popis.

Przed rozpoczęciem przedstawień, jeden z dzikich 20-letni smukły młodzieniec, obchodzi publiczność i ukazuje wszystkim program przedstawienia, wypisany kredą na kwadratowej desce.

W program popisów dzikich wchodzi: popis skoniów, których jest trzech, pochody tryumfalne, tańce, śpiewy, gimnastyka, sceny mimiczne i t. p.

Serdecznie zabawia widzów troje dzieci syngalezów, liczące lat 4, 2 i półtora.

Syngalezi dorośli w ogóle zachowują się bardzo przyzwoicie i za otrzymane datki odwdzięczają się wyraźnie wymawianem słowem „dziękuję“.

U wejścia do ogrodu sprzedawane są fotografie syngalezów oraz wyrabiane przez nich muszle.

Wieczorem widowisko odbywało się przy oświetleniu elektrycznym, widzów przez cały dzień były tłumy.

* **Podsekretarz sądu okręgowego warszawskiego p. Szymański,** mianowany został pomocnikiem sędziego pokoju w obwodzie sądu okręgowego erywańskiego.

* **Kościół św. Krzyża** jest odnawiany teraz wewnątrz. Roboty restauracyjne prowadzone są dokoła ołtarza wielkiego, skutkiem czego sumy odprawiane są przy ołtarzu Najświętszego Sakramentu.

* **Skóry z Charkowa.** Jeden z przedsiębiorców tutejszych otrzymał przed paroma dniami znaczny transport skór z Charkowa, wynoszący około 6,000 sztuk. Towar ten w połowie wysłany będzie za granicę, w połowie pozostanie w Warszawie, gdzie rozprzedany ma być miejscowym garbarzom.

Przytułek dla rekonwalescentów mieści się będzie przy szpitalu Dzieciątka Jezus w domu frontowym od strony ul. Święto-Krzyżkiej, utrzymywany zaś będzie z zapisu hr. Rzewuskiej. Do nowego przytułku przyjmowani będą na mocy kwalifikacji naczelnych lekarzy szpitalnych osoby, wyszłe ze szpitali, ale potrzebujące jeszcze dobrego pożywienia i odpoczynku. Pobyt w przytułku trwać może dni 10. Ilość rekonwalescentów oraz etat utrzymania zakładu wyznaczać będzie corocznie rada miejska.

* **Z Kolonii letnich.** Dziś, o god. 11 rano, powróciła do Warszawy kolej nadwiślańska pierwsza partya dziewcząt z kolonii letniej we wsi Łączna, oddalonej o dwie wiorsty od Nowego Dworu.

Wszystkie dziewczęta wyglądają bardzo dobrze i zyskały wiele na zdrowiu i sile, dzięki ich opiekunce i gospodyni pani Goldechtowej.

Z przyjazdem dzieci do Warszawy otrzymujemy jednocześnie wiadomość, że przed paroma dniami, w czasie nocy, do domu przez dziewczęta zamieszkałego, dobrali się niewiadomi złodzieje, którzy korzystając z głębokiego snu dziatwy, zabrali znaczną część jej garderoby.

Ponieważ okradzione zostały prze-ważnie dzieci, nie mające więcej nad jedną sukienkę lub parę obuwia, przeto

można sobie wyobrazić położenie tych biednych istot, skazanych na wysiadzanie w...izbie.

Dzięki jednak gospodyni p. G., dziewczęta otrzymały po paru dniach wszystko, co im było potrzebne.

* **Popis.** Zapowiadany wyścig członków Towarzystwa wioślarskiego do Miedziszyna, odbył się wczoraj o godz. 8 rano.

Już o godz. 7-ej rano na przystani rzecznej zbrali się prócz licznej grupy osób zaproszonych, uczestnicy wyścigów i członkowie komisji regatowej z wice-prezosem swoim, p. Kucharskim na czele.

Punktualnie o godz. 7-ej rano udali się do Miedziszyna sędziowie: pp. Mili-cer i dr. Strasburgier, na przystani zaś obowiązki te spełniał p. Edward Gull-man, a superarbitrem był p. Zwoliński. Pierwsza biorąca udział w gonitwie osada, wyruszyła z przystani o godz. 8-ej m. 20. Osada ta złożona była z następujących wioślarzy: p. Lucyan Bodurkiewicz (ster.) i pp. Jan Kowalski, Jan Staoblewski, Władysław Dobryniecki, Władysław Wojciechowski, Józef Jacuński, Jan Załuski, Franciszek Gorywoda i Karol Gromczyński. Łódź ta (ośmiowiosłowa) robiła po 29 poruszeń na minutę i po kilku chwilach znikła zupełnie z oczu widzom z przystani.

Druga osada wyruszyła o godz. 8-ej m. 45. Stanowili ją na sześciowiosłowym „Sanie“ pp. Klemens Weltzwebel (ster.) i Bolesław Mieszkowski, Kazimierz Czarnecki, Seweryn Taszewski, Antoni Strumiłło, Jan Bartnicki i Ignacy Herman — wioślarze. Robili oni tylko po 26 poruszeń na minutę.

Osada trzecia pod sterem p. Daniszczuka, wyruszyła o godz. 9-ej m. 45. Wioślarze następujący: pp. Stanisław Filipowski, Jan Waligórski, Wiktor Koczalski, Feliks Zaręba, Ernest Hulla, Józef Drabik, Stefan Matysek i Władysław Borman.

Czwarta i ostatnia łódź, sześciowiosłowa „Niemen“ wyruszyła o godz. 10-ej m. 10. Sternikiem był p. Józef Drozdowski, wioślarzami pp. Ksawery Müller, Karol Sikorski, Józef Ulanowski, Wacław Krysiński, Wiktor Groszkowski i Michał Bajkowski.

Płynęli oni z niezwykłą szybkością, robiąc po 30 do 34 poruszeń na minutę... Pierwszą łódź powracającą z Mie-

dziszyna do przystani była ośmiowiosłowa p. Bodurkiewicza. Stała ona przed przystanią o godz. 12 m. 2 s. 40, przebywszy drogę w jedną i drugą stronę w przeciagu pół godziny, nie licząc całogodzinnego odpoczynku.

Nagrody przyznano osadom obu ośmiowiosłówek, gdyż różnica ich biegu wynosiła zaledwie 10 sekund, z sześciowiosłówek otrzymał nagrodę p. Weltzwebel ze swą osadą.

Zabawę składał koncert muzykalno-wokalo-deklamacyjny, którego wykonaniem zajęli się amatorzy z niezłym powodzeniem. Kilku z nich wynagrodzono oklaskami. Na zakończenie spalono ognie bengalskie i fajerwerki. Tak się odbyła zabawa, obecnie od komitetu urządzającego ją, oczekujemy rychłego sprawozdania z dochodu, jaki otrzymał ma instytut moralnie zaniedbanych dzieci.

* **Jubileusz pierwszej ochrony.** W sobotę przypadła pięćdziesiąta rocznica uroczystego otwarcia pierwszej ochrony w Warszawie. Jak się zapatrywali na tę instytucję pierwsi jej u nas założyciele, może świadczyć wiadomość o założeniu ochrony, skreślona przez Stanisława Jachowicza, jednego z najgorliwszych jej inicjatorów, a którą z rękopisu przedrukowała „Gazeta Warszaw-ska.“

„Ochrona jest jedną z najzbawienniej-szych instytucyj naszego wieku, ale niechże będzie założona w duchu chrześcijańskim, niech jej towarzyszy myśl wielka prawdziwej użyteczności, niech jej przewodniczy serce duchem bożym ożywione. Takiej ochrony założycielem jest u nas Teofil Janikowski. Założył on ją pod skrzydłem Towarzystwa Dobroczynności, nie z własnych funduszów, nie sam, ale z ludźmi, którzy jak on kochali bliźnich, pragnęli szczęścia ludzi, pragnęli rozkrzewienia atry, pragnęli zaradzić niedostatkom towarzyskim. Mimo tego on, nie on, jest założycielem; jego imię żyje między nami i dopóki cnota cnotą, dopóki dobre dobrem, dopóki rozum światłem niebieskim, dopóki serce źródłem wszystkich dobrego. On przy wprowadzeniu tej instytucji przejął się myślą bożą, on wezwał pomocy Pana, któremu myśl taka jest najwyższym holdem i rachuby świat na bok odłożył. Nie chciał błyszczyć, ale też nie chciał w sprawie rozu-

— Ho! ho!... to zupełnie niepodobne do prawdy!... zawołał młody chłopak wdrapując się na ławkę, aby pójść uściśnić rękę syna Rajmunda. Jakto pan, który zdajesz się być takim stałym w swoich zamiarach, pan, z którego ja byłem dumny, jako z ucznia, pan, który powiedział, że przekładasz wędkę nad wszelkie przyjemności, pan tak zaraz ni z tego ni z owego, z dnia na dzień, z godziny na godzinę byłbyś w stanie uznać łowienie ryb za głupstwo i wędkę w kąć porzucić?.. Wolne żarty kochany panie... To nie leży wcale w pańskiej naturze i wcale to nie wierzę!... Czy pan nie jesteś słabym panie Pawle?..

— Nie, mój przyjacielu!... Dla czego pytasz mnie o to?..

— Boś pan jakiś mizerny i blady... Wyglądasz pan na zupełnie zdekonfiturowanego. A zmieniłeś się pan tak dopiero od nocy, odkąd pana nie widziałem. Czyżby pobyt nad brzegiem rzeki nie służył panu?.. O jej!... To tak się przytrafia!..

— Nie kładę... odpowiedział Paweł.

— Jednakże jest coś panu... Nie jesteś pan wcale w zwykłym swoim usposobieniu... To widać przecie z oczu!..

— Niedyspozycja bez znaczenia... nie-

domaganie chwilowe... nie potrwa to sądzę długo.

— Daj Boże... Potrzeba się panu rozzerwać czem trochę. Nie tak nie pomaga jak rozrywka!... Karpie nie chcą wcale brać dzisiaj!..

Czy nie poszedłbyś pan ze mną na płotki i kielbiki do małej łachy?..

— Nie... dzisiaj nie mogę...

— No to siadaj pan ze mną na szczytce i pogadamy!..

— Paweł zawahał się, ale naraz przyszła mu myśl do głowy, aby się La Founine zrecznie o *Petit-Castel* wypytał!..

Wiedząc, że młody rybak ani dniem, ani nocą nie opuszcza brzegów Marny, pomyślał sobie:

— Kto wie czy nie od niego najprędzej się dowiem czegoś!..

— No... no... namyśl się pan... nastawał Julek Boulenois!..

— Dobrze! niech tak będzie.

— Brawo!.. Ohodź pan zatem, a uważaj, abyś się nie zefliznął. W pańskich bucikach łatwo to się może przytrafić i stoczyłbyś się pan pod szczytkę jak płotka!..

La Founine siedł ciagle i mówił do stał się na szczytkę i wyciągnął rękę do Pawła, który dotarł doń bez wypadku.

— Czy chcesz pan wędkę?... zapytał Boulenois.

— Nie, będę się przypatrywał tylko!..

— Jak się panu podoba.

— Czyś tutaj noc przepędził?

— Nie, ale tu przyszedł o świcie.

— I szczerście ci dopisało?..

— O co to, to wcale!.. zajrzyj no pan do woreczka.

— Paweł pochylił się nad szczytkę, i wyciągnął woreczek siatkowy zanurzony na sznurku w wodzie.

— Widzisz pan... oderwał się La Founine — oto cała zdobycz moja!.. dwa leszcze nieosobliwe i płotka!.. Gra stanowczo nie warte świeczki. Ale może się odmienić nareszcie!..

Zarzuć wędkę na nowo.

Syn Raymunda opuścił woreczek siatkowy na poprzednie miejsce i zwrócił oczy ku *Petit-Castel*.

— O!.. rzekł pół głosem Julek Boulenois!.. czuję, że się coś uwija koło robaka. Poznają dużą rybę po sposobie brania. To będzie karp na pewno!

Paweł nie odpowiedział i patrzył ciagle w jedną stronę.

— Za czym pan tak śledzi u kaduka panie Pawle?... zapytał La Founine zdziwiony tą cichością.

— Za niczem szczególnem, co prawda!.. Czy nie znasz tej oto willi?..

— Której willi?..

— A tej na prost oto!..

— Znam jak najdoskonalej!.. To *Petit-Castel*!.. tak ją nazywają!.. Jedna z moich licznych posiadłości.

— Jedna z twoich posiadłości?... powtórzył Paweł. Jakto?..

— Skoro przedam noc na łowieniu i skoro się pocuję za bardzo już zmęczonym, wtaram się tam zaraz pod drzewo i zasypiam jak w najpyszniejszym łóżku!.. Tym sposobem jestem współwłaścicielem!..

— Byłeś więc nieraz w parku?..

— I nieraz nie sto razy!.. Nietylko nocą ale i w dzień także!..

— A gdyby cię złapano?..

— Nie ma oto obawy. Pustka. Było to przed sprzedażą, co prawda!..

— A więc willa została sprzedana?..

— Tak!.. w ostatnich czasach!.. jest temu dni piętnaście, albo może trzy tygodnie!..

— Czy nie wiesz kto ją kupił?..

— Doprawdy, że nie!.. Wszystko co wiem, to tylko, że są tam dwie kobiety!..

— Jakt!.. zawołał Paweł — dwie kobiety?..

(Ciąg dalszy nastąpi.)

mu i serca, drobiazgowych czynić oszczędności. Wybrał na przewodnika męża z wielkiem usposobieniem, z wielkimi zasobami skarbów serca, męża duszą i sercem poświęconego tej wielkiej myśli, uposażył go uczciwie, a Towarzystwo Dobroczynności, spełniając najgorętsze życzenia swego zacnego członka, chlubny swojego zgromadzenia, wysłało Teofila Nowosielskiego, wybranego za radą Janikowskiego, za granicę, ażeby się przypatrzył tym zakładom dawniej powstałym i u nas to dobre przeszczepił. A tak szczególniejszem zdarzeniem i założyciel i pierwszy przewodnik ochrony w Warszawie, byli Teofilami—Bogu miłymi, co jakby miało być przepowiednią przyszłej pomyślności. Nie skończył na tem założyciel. Sprowadził najpożyteczniejsze książki do tego celu służące i zjednoczył je w bibliotece Towarzystwa Dobroczynności. Jednocześnie został obrany naczelnikiem tej instytucji, którą wiekopomny Wilhelm Malcz nazwał *Ochroną*, a w tym jednym wyrazie zamknął myśl wielką. I żaden naród nie nazwał tej instytucji tak zwięźle, tak doskonale. Janikowski objął więc kierunek, wybrał na ten cel mieszkanie obszerne, suche, zdrowe, przynajął ogród. Dozorujący otrzymał dwa pokoje, z których jeden miał szklane okno, na salę ochrony wychodzące. Z niego mógł widzieć każde poruszenie każdego dziecka jego opiece powierzonych. Janikowski uczuł całą wagę ważności obowiązku codziennego zwiedzać ochronę, jak troskliwy i bogobojny ojciec śledził bacznie okiem wszystkie jej postępy, zarządzał niedostatkom, naradzał się z przełożonym, którego poważał, uwielbiał. I z każdym dniem widzieć można było olbrzymi postęp, który obojętnie patrzących nie uderzał w oczy, ale tych, którzy się znają na prowadzeniu dzieci, cieszył i rozrzuśniał. Janikowski i Nowosielski nawzajem podawali sobie ręce, święta panowała zgoda, wszystko szło jak w zegarku. Nie będą zapisywał dat powstania naszych ochron, liczb wydatków, bo wszystko to znajdziemy w sprawozdaniach Towarzystwa Dobroczynności. Możemy przejrzeć sprawozdania, one dostatecznie objaśnia. Mnie nie idzie o liczbę ochron. Nie ich wielość, ale ich doskonałe prowadzenie zajmuje mnie szczególnie, dla tego mówię tu o ochronie w najwyższym jej rozkwicie za Janikowskiego, o ochronie wzorowej pod

kierunkiem Nowosielskiego."

Tyle Jachowicz.

My—pisze „Gazeta Warszawska”—dodamy parę cyfr i dat, które on pominął. Dnia 3 sierpnia 1839 r. nastąpiła uroczysta inauguracja pierwszej wzorowej ochrony pod wodzą Nowosielskiego, która pierwotnie mieściła się na Krakowskim-Przedmieściu w gmachu Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności. Inaugurację rozpoczęła przemowa prezesa generała hr. Ożarówskiego. Ks. prałat Kotowski wypowiedział świetną mowę, którą później drukowano i sprzedawano na korzyść ochrony. Nowosielski popisywał się ćwiczeniami praktycznymi z dziećmi, a uroczysty ten akt zakończyło odśpiewane przez biskupa Tomaszewskiego „Te Deum” w kościełku Towarzystwa.—Utworzonemu wówczas wydziałowi ochron przewodniczył Piotr hr. Żubieński, wice-prezesem wydziału i jego duszą był Janikowski, opiekunem ochrony Ludwik Pietrusiński. Do ochrony w pierwszym roku jej istnienia zapisano się 120 dzieci płci obojej, a dziś pod opieką Towarzystwa Dobroczynności zostaje 26 ochron, do których według ostatniego sprawozdania Towarzystwa Dobroczynności, uczęszczało 1,678 chłopców i 2,169 dziewcząt. Ochrona I zawsze nosi imię Teofila Janikowskiego, mieści się ona obecnie w gmachu po-Dominikańskim przy ulicy Freta a uczęszczało do niej według ostatniego sprawozdania 300 dzieci, t. j. 141 chłopców i 159 dziewcząt. Jeszcze dodamy tu drobny lecz charakterystyczny szczegół, który znajdziemy w artykule p. Bronisława Pietrusińskiego o ochronach, zamieszczonym w „Więcu” ofiarowanym Stanisławowi Jachowiczowi; oto najpierwsza dziewczynka Elżbieta Barańska, którą opiekun cyrkulu IX w roku 1839 przyprowadził do nowo otwartej sali ochrony, w 53 lat potem zajmowała sama stanowisko dozorczyni zakładu sierot dziewcząt, pod opieką Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności.

Ciepła dziś rano o 7-ej stopni 16, w południe ciepła stopni 24.

Kradzieże. Przy wyjściu z kościoła św. Krzyża, Bronisławie Rysowej, wyciągnął z kieszeni portmonetkę Kazimierz Szperers, lecz zaraz go przytrzymał.

— Na placu Wareckim nr. 10, Julii Wolińskiej, z kufra skradziono dwa futra, wartości 70 rs.

— Przy ulicy Ciepłej nr. 1, Salomie Bursztajnowi krawcowi, Marcelli B., skradł palto i spódnie, wartości rs. 70.

— Nocą wczorajszej przy ulicy Bonifraterskiej, Kahanowi Zyskobe, skradziono garderobę wartości rs. 25.

— Przy ulicy Podwał nr. 27, artyście Michałowi Stankiewiczowi, skradziono bieleńską wartości rs. 20. Złodzieja pobyłowego Władysława Kubańskiego przytrzymał.

Nieostrożna jazda. Powożący wozem roboczym, Franciszek Wroński, na rogu ulic Tłomackie i Bielańskiej, najechał na wyrobnika Wojciecha Kornackiego i skaleczył go w nogę.

— Aleksandra Piotrowska, mieszkanka gminy Czyste, na Nalewkach, została najechaną przez jakiegoś pana jadącego konno, który stłukł jej bok.

Z braku dozoru. Przy ulicy Twardej nr. 12, 4-letnia Kapłonówna wypadła z 1-go piętra na bruk i mocno się potłukła.

Zranienie. Na ulicy Elektoralnej, na robotnika Sylwestra Łukomskiego, sąjącego w wykopie układaniem rur wodociagowych, spadł kubał żelazny i skaleczył go w głowę. Odwieziono go do szpitala św. Ducha.

Zamach samobójczy. Do szpitala św. Rocha, przywieziono niejaką Maryannę Polenderową, która w zamiarze pozabawienia się życia, otrula się fosforem z lebków od zapalek.

Pol. liczy 36 lat. Przyczyna zamachu niewiadoma.

Samobójstwo. Osegdaj o godzinie 5 po południu pisze „Kurier Poranny,” zjawił się w restauracji „Pod Rakiem” na Pradze jakiś elegancko ubrany pan i zażądałszy wódki, oraz przekąski i piwa, udał się do jednego z gabinetów.

Po przyniesieniu przez kelnera żądanych przedmiotów, pan ów odprawił służącego, kasawszym mu się o siódmej obudził.

Gdy o siódmej kelner zjawił się w gabinecie by spełnić życzenie, ujrzał swego gościa leżącego na sofie, zbroczonego krwią, a przy nim rewolwer małego kalibru.

Po zawezwaniu policyi okazało się, iż samobójca miał przy sobie rs. 4-ry, bilety loteryjne, obrączkę z literami W. B. oraz datą r. 1863, pierścionek z literami W. T., oraz zegarek złoty.

Podczas przenosin do szpitala praskiego, ponieważ dawał jeszcze oznaki życia, u-

dzielił mu pierwszej pomocy spotkany na drodze lekarz wojskowy Błagowieszczen-ski, następnie zaś, w samym już szpitalu, opatrunkiem zajął się doktor Kryśe.

Kula, przeszedłszy podniebienie, utkwiała w mózgu; rana jest bezwarunkowo śmiertelna.

Samobójca zdaje się mieć lat około 60; ma włosy długie siwe, włosy z lekka przerezione, siwe również, budowa ciała krzepka.

Nazwisko denata i przyczyna samobójstwa do obecnej chwili niewiadome. Śledztwo w toku.

* Goszcza, pow. Miechowski, gub. Kielecka. (List „Dziennika Dla Wszystkich”).

Obeć się podzielić z wami faktem, jaki miał miejsce temi czasami w naszych stronach—a który dowodzi, jak dalece szkodliwa i demoralizująca jest działalność t. z. pokątnych doradców. Dla tem jaśniejszego przedstawienia rzeczy zaczęć od początku.

Jeszcze za czasów pańszczyzny żył sobie we wsi M. włościanin Józef N. na siedmiomorgowej osadzie, którą wziął ze dworu, odrabiając przy tem z posiadania takowej oznaczoną ilość dni w tygodniu; miał czworo dzieci; jednego syna Szczepana ożenił, objął dla niego drugą podobną osadę i na takowej go umieścił; dwie córki powydawał za mąż, obdzieliwszy je ruchomościami, jakie posiadał, jak również obdarzywszy każdą z nich małą kwotą pieniędzy; drugiego zaś syna Michała zostawił dla pomocy przy sobie. Na dwa lata przed uwłaszczeniem Józef N. umarł.

Syn jego Michał objął zagrodę po ojcu, pełniąc zarazem dworowi wynikające z posiadania takowej obowiązki. W dwa lata potem wydany został Ukaz Najwyższy o uwłaszczeniu, który zastał na wspomnianej osadzie Michała N. i na mocy którego ten ostatni został prawnym posiadaczem swej zagrody. Nikt więc z niej nie miał go prawa usunąć. Jasne to dla każdego jak słońce.

Nie tak jednak rozumiał to jeden z tutejszych doradców, który tak dalece przewrócił w głowie jednemu ze szwagrów Michała N. Stanisławowi J., że ten wystąpił obecnie na drogę prawną o część spadkową, należącą się niby jego żonie od Michała N.

Ma się rozumieć, że wystąpienie Stanisława J. nie miało najmniejszej zasa-

Ostatnia Wendetta

Przez

EMANUELA GONZAGES.

(Ciąg dalszy).

— A pan, panie hrabio, jeżeli będziesz potrzebował kiedykolwiek mojej strzelby dla dobrej sprawy, pamiętaj o swym wiernym słudze.

— Dziękuję, choć lubię sam załatwiać rachunki.

I pan della Monza, pożegnawszy Campitello przyjacielskim skinieniem głowy, skierował się ścieżką kamienistą wprost ku domowi Torregianich.

III.

Andrea Ricardini prowadzony przez dwóch psów, wkrótce znalazł się przy omdlejącej, leżącej na ziemi Dyannie.

Nie badając powodu, dla czego ona znalazła się w tem miejscu i o tej godzinie tak blisko pożaru, Andrea kazał

przygotować nosze z gałęzi kasztana i przenieść ją czterem Lukońcom do zamku. Smutny ten orszak puścił się wąską drożyną, prowadzącą wprost do Castel-lare.

Po dwóch dniach malej niedyspozycji, panna Dyana obdarzona silną budową ciała, już zupełnie powróciła do zdrowia, chociaż mówiąc pod sekretem, stan jej moralny, stan serca, wiele jeszcze pozostawiał do życzenia.

Pożar, młodzień nieznanemu, płomienie i dym, wszystko to stało w jej pamięci.

Jak każda kobieta, a tem samem i nieodrodną córką Ewy, Dyana pragnęła koniecznie dowiedzieć się o nazwisku swego zbawcy, bo nie ulegała wątpliwości, że jakkolwiek Torregiani kazał ją przenieść do zamku Lukońcom, to przecież bez pomocy młodego nieznanego, byłaby niezawodnie zginęła wśród ognia.

Co się z nim stało?

Dla czego odbiegł od niej?

Dla czego do ostatniej chwili nie pozostał?

Takie pytania zadawała sobie nieustannie i nie mogła ukryć, że młodzieńiec zrobił na niej niezwykle wrażenie.

Jakkolwiek serdecznie i szczerze kochała Andrea, to przecież niewiadomo,

gdyby jej zbawca nie opuścił, kogoby ostatecznie z pomiędzy nich dwóch wybrała.

Pomimo rozrywek, pomimo szukania roztargnienia, Dyana była smutna i zamysłona i być może ten stan apatii moralnej potrwałby dłużej, gdyby nie Róża, która dała znać, że jakiś pan już nie młody, życzy sobie rozmówić się z panną domu.

Dyana uważała ową wizytę jako łaskę nieba, zsyłającego jej przynajmniej chwilowe roztargnienie myśli.

— Ktokolwiek bądź on jest—rzekła, poproś go tutaj, ponieważ ta samotność ciąży mi niby olów. Któraż to godzina? Andrea powinien tu być oddawna.

Panna Róża wydobyła z za gorsu grubą zegarek w kształcie cebuli i spojrzawszy nań odpowiedziała:

— Wkrótce piąta.

— Piąta godziną!—zawołała Dyana, zrebiwszy smutną minę.—A więc, każ podać obiad, nie czekając na pana Andrea i niech nasz gość zastąpi nieobecne go.

Sługa wysłała i po chwili wprowadziła do salonu wysokiego starca o łysej głowie, którego oko gorzało jeszcze młodzieńczym zapalem.

— Pani!—rzekł tenże, kłaniając się z aszanowaniem—czy nie jestem natrę-

tnym, prosząc jej o chwilowy wypocinek, po nużącym polowaniu. Jestem hrabia Lorenzo della Monza, sąsiad pani.

Panna Torregiani posunęła hrabiemu krzesło i rzekła:

— Wszak nie ma wendetty między nami, panie hrabio. Mój dom jest twoim. Mój ojciec nieboszczyk często mi opowiadał o wielkich polowaniach, w których hrabia przyjmował sobie czynny udział. Jeżeli pozwolisz sobie służę obiadem, pogawędzimy, jak dobrzy i starzy znajomi. Ja sama dość lubię polowanie, aby utrzymać jako tako honor domu. Pańskie odwiedziny, są prawdziwym dobrodziejstwem dla samotnej i opuszczonej sieroty.

— Pani obudziłaś we mnie bardzo przyjemne wspomnienia. Pani ojciec był rzeczywiście nieodstępny a pożądanym zawsze towarzyszem i potrzebą długą mieszkając w Korsyce, aby zrozumieć dla czego tak długo czekałem na sposobność powitania tej niegdyś Dyanki, bawiącej się na moich kolanach. Córką Tiadoro Torregiani nigdy nie była mi obcą. I pomimo tragicznego wypadku, jakiego stałaś się pani ofiarą, byłbym...

— Byłbyś pan nigdy nie zajął do mnie. Przyznaj się, panie hrabio, że to

dy, dziwna jednak rzecz — w pierwszej instancji sprawa została rozstrzygnięta na jego korzyść. Majątek cały uznano, jako własność sukcesorów pozostałych po Józefie N. Dopiero w drugiej instancji wyrok pierwszy skasowano i Michała N. uznano jako jedynego właściciela wspomnianej osady, pretensje zaś siostr odrzucono.

Tak więc skończyło się, jak się powinno było skończyć. Ale Stanisławowi J. grozi teraz najzupełniejsza ruina, gdyż długi pozaciągane na to prawowanie się przenoszą majątek, jaki posiada. Wszystko zjadła nienasycona kieszeń pokątnego doradcy; żyłownik ów obiecywał, że sprawa dobrze dla niego wyjdzie, a biedny nierozumny chłopek zaciągając długi na grube procenty i dawał, nie zważając na przestrogi osób rozsądniejszych.

I dla czego się to dzieje? I kiedyż ludek nasz do tego stopnia przejrzy, że przestanie słuchać owych wyrzutek ludzkości, pasorzytów społeczeństwa? Tyle pisano o tych wydrwigroszach, tyle razy ostrzegano lud przed nimi, a oni jak żyli tak żyją po dawnemu z kieszeni ubogich kmiotków.

Należy jednak przyznać, że z tej strony jest jakaś słabość w samym naszym ludzie, niech się zjawi w okolicy jaki znachor, nuż wszyscy i chorzy i zdrowi do niego, zamiast się udać do wykwalifikowanego lekarza, ukaże się jaki pokątny „adukac” powtarza się to samo. I dokąd tak będzie? *Korneliusz.*

Z różnych stron.

× Ogdadywacz myśli, Stuart Cumberland, oznajmił ludowi, iż miał widzenie. Ukazał mu się we śnie... morderca z Whitechapel „Janek Rozpruwacz.” Opisuje go Cumberland w piśmie „Mirror” następująco: „Twarz wązka i owalna, oczy ciemne, wypukłe, czosło wązkie, podbródek śpięszysty, cera żółtawa, nos orli, bardzo wydutny; usta niebardzo widoczne, bo zakryte czarnym wąsem. Innego sarostu nie miał. Rysy twarzy nie były nieprzyjemne ale w ciemnych oczach jaśniała stanowczość, która wywarła na mnie urok. Były to oczy mesmerysty.” Ztąd Cumberland wnosi, że morderca mesmeryzuje swoje ofiary nim je udusi. — Miejmy nadzieję, że policyi londyńskiej uda się nareszcie według tego opartego na „widzeniu” rysopisu, odszu-

kać mordercę, za którym od tak dawna napróżno się ugania.

× Drogi żelazne w Chinach. Otwarcie dla handlu międzynarodowego szczególnie dotąd zamkniętych Chin, jest już niedalekie. Obalenia chińskiego muru nie dokona ani dyplomacya, ani siła zbrojna, lecz jeden z najpotężniejszych środków cywilizacyjnych, do jakich bezsprzecznie należą drogi żelazne. Dotychczas Chiny uparcie odrzucały wszelkie projekty budowy dróg żelaznych, już to z pobudek nieufności do obcoziemców, już to ze względów skrajnego konserwatyzmu. Zrezygnowała angielska umiejscowienie wzięli się do dzieła — i pomogli, przy pomocy metody pogładowej, zdobyli przekonanie młodego cesarza o wielkiej użyteczności dróg żelaznych. Obecnie „Standardowi” doniesiono z Szengaju, że pomimo silnej opozycji partii reakcyjnej, cesarz chiński podpisał dekret polecający budowę drogi żelaznej w Tun-Czen. Jest to mała droga prawie wyłącznie przeznaczona na użytek dworu matki cesarza, lecz zdaje się być pewnem, iż po tej próbie nastąpi szersze jej zastosowanie, jednocześnie bowiem z tym dekretem podpisaną została nominacya markiza Cenga na dyrektora wszystkich dróg żelaznych chińskich.

× Wyszedł z druku tom niewydanych dotychczas utworów Wiktora Hugo, zawierający dwa romanse i dwa utwory dramatyczne. Jeden z romansów, interesujący jest jedynie dla biografii poety; jest to jeden z pierwszych utworów Wiktora Hugo, a treść jego wzięta z jakiegoś romansu Walterscoota. Za sztuk jedną „Amy Robsart”, przedstawiona była w r. 1828 na scenie Odeonu, drugi dramat wieśszem „Deux Jumeaux” jest niedokończony. Pozostały tylko dwa pełne akty i początek trzeciego. Treść wzięta z legendy o „Mascie żelaznej.”

× Pomnik Coligny'ego odsłonięty został w tych dniach w Paryżu, w pobliżu domu, w którym nieszczęśliwy admirał zginął podczas rzezi w noc św. Bartłomieja.

× Aleksander Dumas, twórca „Damy kameliowej” i literacki obrońca wszystkich upadłych lub upadających bohaterów, przeszedł obecnie do obozu gorliwych stróżów onoty i moralności. Rzeczą się tak miała. W Enghien, pod Paryżem, odbywała się w tych dniach uroczystość „Królowej róż”, czyli uroczystość najnotliwszej dziewczyny z tej miejscowości. Na obchód ten, bar-

dzo zresztą we Francji popularny, przysłała z Paryża spora liczba osób. Wybrana została śliczna ośmastoletnia dziewczyna, która od lat paru zastępuje matkę trojgu osieroconym braciśkom, opiekuje się nimi, posyła ich do szkoły, słowem, pracuje na nich i na siebie, a nadto stawiana jest za przykład onoty, dobroci i skromności nawet starszym okolicznym dziewczętom. Uroczystość ta odbywała się w miejscowym kościełku z wielką okazałością. Wśród obecnych zauważono Dumasa nie bez zdziwienia. Ale zdziwienie to wrosło w dwójnasób, gdy w uroczystej chwili Dumas kazał sobie podać przygotowany wieniec z białych róż i zbliżając się do dziewczęcia, ustroił wien śliczną główkę. „Jestem nad wyraz szczęśliwy — rzekł przytem — że mogę uwiecznić prawdziwą onotę.”

NEKROLOGIA.

† Ś. p. Wiktorynek Walukiewicz, jedyny i ukochany synek Józefa i Bronisławy z Wiśniakowskich, zmarł po długich cierpieniach: w dniu 3 b. m. i r., przeżywszy rok i m. 3. Na wyprowadzenie zwłok z domu N. 14 przy ulicy Topiel na cmentarz Powązkowski, o godzinie 6-ej wieczorem t. m., stróskani rodzice familią i przyjaciół zapraszają.

Z prasy ruskiej.

* Do „Moskowskich Wiedomości” piszą z Belgradu: Niepodobna mówić bez śmiechu o panice, jaką w państwach pogranicznych wywołało rozdzanie starej broni właścicielom serbskim domów, dla obrony od rozbójników. Najmniej odwagi okazała Austria, która jak powiadają, wystosowała interpelację urzędową. W Ziemlinie ukazał się na wszelki wypadek monitor rzeczny i wzmocniono załogę. Turcy posunęli znaczne wojska nad granicę. Bułgaria i Serbia zbrojąca się przeciw niewiadomemu wrogowi, wysłała się bardziej jeszcze nad swymi robotami. Zauważyć należy, iż od pewnego czasu jakaś niewidzialna ręka stara się podburzać Bułgarów przeciw Serbom. I z Wiednia i z Zofii otrzymywane są wciąż telegramy zupełnie fałszywe, ale z jednakową tendencją. I w Wiedniu i w Zofii chcą wmówić w całą Europę, że w Serbii gotuje się coś przeciw Bułgarii. Tak np. kilka dni temu rozeszła się wiadomość, że 60 oficerów ruskich jedzie do Belgradu, na-

stępnie, że jedzie tamże Benderew i Grujew, że Belgrad przepelniają wychodźcy bułgarscy i t. p.?

* Charakterystykę stosunków, istniejących od niedawna między naszymi kolejami żelaznymi i nową władzą rządową, w osobie ministra komunikacji stanowią poniekąd — jak piszą „Nowosti” — kwestya doprowadzenia kolei żelaznych południowo-zachodnich do stanu, zadośćczyniącego wymaganiom zarządu wojennego. Kwestya poruszona była jeszcze w r. 1883 i pomimo swej ważności dla państwa i wielokrotnych natarciwych domagań się zarządu wojakowego, w ciągu lat sześciu nie została jeszcze rozstrzygnięta. Było to następstwem dążności zarządu kolei południowych do pogodzenia żądań wojskowych w zaspokojeniu i z własnymi interesami rubeu handlowego. Zgodnie z tym poglądem na sprawę, zarząd kolei południowo-zachodnich poruszał ciągle rozmaite kwestye: to o stopniu konieczności tych lub innych z zamierzonych robót, to o wymiarze robót, uznanych za niezbędne, to o możliwości zastąpienia projektowanych robót innymi i t. d. Dla uniknięcia dalszej zwłoki, co do wzmocnienia kolei południowo-zachodnich w celach wojskowych, ministrem komunikacji wystąpiło do rady państwa z wnioskiem, po pierwsze: o oddanie mu do rozporządzenia, oprócz miliona rubli, już wyznaczonego, pozostałe rs. 700,000 z kapitału, na ten cel potrąconego z dodatkowego funduszu obligacyjnego towarzystwa; powtóre: o pozwolenie mu w granich kredytu, oznaczonego w przybliżonym rachunku, — wydatkować potrzebne sumy, za zgodą odpowiednich zarządów, i po trzecie: o nadanie ministrowi komunikacji prawa pokrywać nadwydatki przy jednych robotach, oszczędnościami, otrzymanymi z innych. Wniosek ten ministra, jak obiegają pogłoski, przychylnie został przyjęty na jednym z ostatnich posiedzeń rady państwa.

Przegląd bibliograficzny.

Dewajtis. — Antropologia. — Pamiętniki niewolnika afrykańskiego. — Wybór pism Goethego. — Powiastki i nowele Krasszewskiego. — O leczeniu rozdrażnienia nerwowego. — Kraina świętych dębów, węży i bur-

zaniedbanie dawnej znajomej, przypisać należy plotkom, jakie dobiegły do twoich uszów. Uważają, że wszyscy za istotą bardzo oryginalną. Niepodległość mego charakteru drażni moich sąsiadów. Nie radzę się nikogo i postępuję tak, jak mi się zdaje najstosowniej. Nie czynię nikomu krzywdy, nie zajmuję się nikim, prowadzę sama gospodarstwo, idąc w ślady mojego ojca i jestem szczęśliwą, bo mię kochają moi wieśniacy.

Hrabia zdziwił się nieco tem wyznaniem szczerem i otwartem.

Patrzył bacznie na córkę swego starego przyjaciela i uznał ją za bardzo piękną.

— Czy nie za daleko posuwasz pani się od swych sąsiadów. Wszyscy kochają panią i szanują od szlachty do bandyty. Tylko zrobiłbym pani jedną uwagę, że młoda kobieta nie powinna igrzać z niebezpieczeństwem, jakiemu jedynie mężczyzna zdolny jest stawiać czoło; w tym względzie służy za dowód wypadek, jakiemuś pani uległa przy Croix-Rouge.

— Zdarzenia tego rodzaju bardzo pospolite w naszym dzikim jeszcze kraju, przerywała wesoło Dyana — nie w niem nadnaturalnego, tajemniczego tylko wydaje mi się zniknięcie młodzieńca, któ-

ry nie znając mię, wystawił się na utratę życia. W tem rzućmyświecie jest coś romantycznego, poetycznego, jeżeli pan uważasz za stosowniejsze takie wyrażenie. Nie jestem niewdzięczną i dla tego kazałam poszukiwać starannie mojej zguby. Nikt jednak go nie widział, nikt nie słyszał o nim. Doprawdy, nie raz myślę, że to był chyba sen przyjemny.

— Ponieważ raczyłaś pani obdarzyć nieznajomego tytułem pięknego, być może, że podam pani sposobność bliższego rozpatrzenia się w jego rysach.

— Przyznajesz pan zapewne, panie hrabio, że oznacza to wielką bystrość umysłu w młodej dziewczynie, wystawionej na niebezpieczeństwo. Ale zarazem nie wątpisz, że każdy mężczyzna, poświęcający się dla nieznajomej, jest w jej oczach podobnym do anioła stróża.

— Nie będę się spierał z tobą, kochana Dyano — rzekł Monza, biorąc za rękę pannę Torregiani. — Masz pani znaczne i szlachetne serce, jak mój przyjaciel Tindoro i podziwiam w zupełności pani zdanie. Ale cóżbyś powiedziała, gdybym, dajmy na to, przyprowadził ci owego romansowego bohatera.

— Pan, panie hrabio! — zawołała Dyana mocno zarumieniona.

— A jeżeli wyznam pani, że moja dzi-

sielsza wizyta jest właśnie tylko dyplomatycznym wybiegiem?

— Ach! mój Boże — rzekła Dyana, jakże Andrea tem się ucieszy. Mocno cierpiał widząc mię niespokojną i zajętą tym nieznajomym. O, gdyby on był...

Odgłos dzwonu a następnie znajome kroki zbliżającego się do drzwi gościa, powstrzymały ją od dokończenia zaczętego frazesu.

Z uśmiechem na ustach czekała cierpliwie, a następnie zwracając się do hrabiego, rzekła:

— Otóż nowy gość, na którego czekałam z upragnieniem, a który z całą serdecznością, słoży panu podziękowanie, za możność ujżenia mego zbawcy.

Dzwi otworzyły się.

Na progu pojawił się nieznajomy młodzieniec, pozdrawiając obecnych ukłonem.

W tej chwili nieznajomy schylił się ku Dyannie, całując ją w rękę.

Lorenzo nie mógł dojrzeć jego rysów. Nagle przacieł zmarszczył się, jakby zardrościł nieznajomemu stosunków przyjacielskich z młodą dziedziczką.

Dyana nie mogła zrozumieć dziwnego spojrzenia hrabiego.

— Mój drogi gościu — rzekła — pozwól przedstawić sobie pana Andrea Ricar-

dini, mojego narzeczonego — rzekła wesoło.

— Andrea Ricardini! — zawołał hrabia.

Instyktowo chwycił za sztylet wiszący u pasa.

— Lorenzo della Monza! — zawołał Ricardini.

Obecność hrabiego takie na nim zrobiła wrażenie, że czuł jakby krwawą błyskawicę przebiegającą przed oczami.

Ośła krew spłynęła mu do serca.

Przecucie niewytłumaczone objęło jego umysł.

Sądził, że widzi przed sobą jakieś widmo dawno minionej przeszłości.

Drżał jak skazany wstępując na fatalne rusztowanie.

Jednakże Ricardini znany już był z odwagi, ale w tej chwili kochał i był kochanym.

Od pięciu lat dwaj śmiertelni wrogowie nigdzie nie spotykali się.

Dla czego koniecznie w tym czasie, w domu narzeczonej, w przeddzień ślubu, wendetta grodziła mu drogę?

Hrabia w pierwszej chwili pomyślał o swoim synu

(Ciąg dalszy nastąpi.)

sztytu, wyobrażająca nam lud hardy, w przedsięwzięciach stanowczy, na oko zimny jak lód, pod którego jednakże pokrywą gorącą nieugaszającą płomienie, lud ponury i posępny jak puszcze i gaje, z którymi się zbrała, owiana była i jest zawsze pewnym urokiem.

Niemal to przeciągnąć musiało szalę zwycięstwa na stronę p. Rodziewiczówny, którą tak zaszczytnie z pomiedzy grona wytrawnych literatów, stojących do konkursu wyznaczonego przez „Kurier Warszawski”, wyróżniono za jej „Dewajtisa”.

Nie ujmujemy przez to bynajmniej wysokiej wartości literackiej, bezzaapreczenie cechującej dzieło w mowie będące, zaznaczamy tylko, że je nie znamionuje tak bezwzględna doskonałość artystyczna, jakby się tego można było spodziewać po powinszowaniach tryumfu, zewsząd niemal przesyłanych młodej, utalentowanej powieściopisarce.

Autorka na wstępie zapoznała nas z takim ogromem osób, które bądź co bądź wiernie przez nią scharakteryzowane być mają (czego wreszcie oczekuje czytelnik), że nie dziwota, iż dokonać tego w stosunkowo wąskich ramach swej powieści nie mogła i ograniczyła się tylko na jak najwierniejszym oddaniu, może i legendowej w pewnych razach, ale ujmującej, żywej, głównej postaci, olbrzyma Marka Czertwana.

Gdy czytelnikowi mimowoli kiedyś niekiedy nasunie się zdanie: „takim być Marek nie mógł” — zagłusza je w sobie myśl: „takim chcę żeby był i być takim musiał” — i to przemawia na korzyść pisarza.

Trudno jest nie pokochać olbrzyma, któremu Bóg dał taką siłę, że ziemię ukochał nad świat cały, i nad młodość i nad rozrywkę i nad dom! Od łanu do łanu schodził ją stopami i przez dzień lat z nikim nie żył, tylko z tą rodziną. Rozumieli się ze sobą. Mówiła mu do serca zbożami złotymi i zieloną łąką i szumiącym borem. Marek zaprzysiągł wówczas, że nikt mu jej nie weźmie, chyba z życiem, stąd jego niezmordowane zabiegi o pozyskanie w swoje ręce ojcowizny, którą widział marnowaną przez swoich: macochę i braci.

Dobłą charakterystyką odznaczają się dalej postacie: brata Marka, Witolda, kształcącego się w Rydze, który przyjeżdżał do kraju po to, aby tracić dochody z majątku, dalej brata Kazimierza, który obleciał wschód i przywiózł ze sobą zdolności do hulanki, pijatyki i kart — a przede wszystkim postać starego Czertwana, którego udoskonaleniem jest sam Marek.

Natomiast za blade wychodzi w Dewajtisie taka Marta Wojnatówna, która obiecała Markowi sto lat czekać, by zostać jego żoną — a roku było jej za długo, taki Gral, wreszcie ów gentleman amerykański i kilka innych osób, których scharakteryzować autorka, jak to już wspomnieliśmy na początku, nie mogła czy nie chciała.

Zadowoleni, że na tem miejscu mogliśmy napisać kilka słów szczerzego uznania dla talentu p. Rodziewiczówny, wspomnieć musimy jeszcze o kilku najnowszych wydawnictwach, które mamy przed sobą.

P. Aleksandra Bukowska, w przekładzie starannym przyswoiła piśmiennictwu naszemu „Antropologię” E. Taylora. Duże to dzieło zdobi kilkadziesiąt rysunków w tekście.

Ks. St. Załęski wydał w Krakowie „Pamiętniki niewolnika afrykańskiego”, w których opisane są przygody murzyna Farraghina, porwany w niewolę w szóstym roku życia i po wielu przeciwerpianych bledach na rynkach handlowych, wykupionego przez „białych księży angielskich”. Oddany przez

nich do szkół w Malcie, Ferraghin wstąpił do kongregacji tych księży i kończy teraz studia teologiczne.

Książeczkę owianą ciepłem i miłością chrześcijańską, polecamy młodzieży.

Wydawca „Dewajtisa” (p. S. Lewenthal) w ostatnim miesięcznym zeszyście „Biblioteki najcenniejszych utworów literatury europejskiej” pomieścił Goethego: „Poezję liryczną”, „Hermana i Dorotę”, „Rejneke-Lisa”, „Egmonta”, „Ifigenię w Taurydzie” i „Torquata Tassa”. Przekładu dokonał zwaśniewi sobie zaletami czcigodny Ludwik Jenike. W tym też tomiku czytelnik znajdzie wybór mniejszych powiastek i nowel J. I. Kraszewskiego, mało jeszcze dotąd znanych w świecie.

Dr. Władysław Chodecki opracował wykład prof. Ziemmsena „O leczeniu rozdrażnienia nerwowego”. Jakkolwiek książka trzymana jest w duchu ściśle naukowym, jednakże styl jasny i łatwy do zrozumienia, pozwala i niesfachowemu czytelnikowi zrozumieć sposoby leczenia chorób nerwowych, tej plagi XIX wieku, oraz zachować w pamięci wskazówki i rady, jak się zachowywać w życiu codziennym dla uniknięcia tych dolegliwości. W. Gr.

TELEGRAMMY

„DZIENNIKA DLA WSZYSTKICH”

Petersburg 4 sierpnia (Tel. Ag. Pół.). Ogłoszono uchwałę rady państwa o zmianie i uzupełnieniu przepisów dotyczących akcyzy od oświetlających olejów naftianych, przy czem określono też granice okręgów bakańskiego i batuskiego. Właściciele, pragnący oddać swe składki pod nadzór władzy akcyznej, bez zabezpieczenia akcyzy kaucyjami, obowiązani są wnieść do kasy skarbowej za półrocze z góry po 300 rubli przy pierwszym przyjęciu olejów na pierwsze 500,000 pudów, oraz po 300 rubli na każde następne 500,000 pudów oddawane pod nadzór władzy akcyznej. Wywóz oświetlających olejów naftianych dozwolony jest z okręgu bakańskiego morzem Kaspijskim do Persyi i na rynki Azji środkowej nie inaczej, niż po poprzednim opłaceniu od nich akcyzy, lub też po rozłożeniu akcyzy na raty, z zabezpieczeniem kaucyjami. — Druga uchwała rady państwa orzeka o zmianie postępowania sądowego w sprawach co do pewnych przestępstw, ulegających kompetencji sądów z udziałem przysięgłych. § 201: Sprawy o zbrodnie, połączone z pozbawieniem wszystkich praw stanu lub wszystkich szczególnych praw i przywilejów, ulegają kompetencji sądów okręgowych z udziałem przysięgłych. Sprawy o zbrodnie przewidziane w §§ 263, 272, 274, 276, 282, 286, 304, 315, 618, 638, 755, 758, 803, 823, 824, 830, 1083, 1085, 1143, 1144, 1154, 1158, 1225, 1236, 1241, 1254, 1263 i 1554, a także o zabójstwo i usiłowanie zabójstwa osób urzędujących i czynach gwałtu przeciwko nim, gdy winny może być pozbawiony wszystkich praw stanu lub szczególnych praw i przywilejów, ulegają kompetencji sądów okręgowych z udziałem przysięgłych. § 545: O do przestępstw i wykroczeń nie pociągających pozbawienia wszystkich praw, lub wszystkich szczególnych praw i przywilejów, postępowanie sądowe może być rozpoczęte bez przedwstępnego śledztwa, jeżeli prokurator uzna za możliwe złożyć sądowi akt oskarżenia i jeżeli sąd nie uzna konieczności śledztwa przedwstępnego. § 1072: Pod sąd okręgowy oddają się za przestępstwa służbowe, gdy nie jest przepisane pozbawienie wszystkich praw lub wszystkich szczególnych praw i przywilejów: urzędnicy od klasy czternastej do

dziewiątej, urzędnicy z wyborów szlacheckich, gmin miejskich i wiejskich, którym nie nadano żadnej klasy, sekretarze pomocniczy sekretarzy i inni urzędnicy władz sądowych, komisarze sądowi i notaryusze, kanceliści wszystkich wydziałów, urzędnicy zarządów gminnych i wiejskich, niżsi urzędnicy policyjni. § 1073: Pod sąd izby sądowej oddają się za przestępstwa służbowe: urzędnicy władz gubernialnych i państwowych, urzędnicy z wyboru od klasy ósmej do piątej włącznie, prezesi i członkowie powiatowych zarządów ziemskich i zebrań, prezydenci miast i członkowie zarządu miejskiego, przy czem zasiadający w sądach okręgowych i w izbach sądowych urzędnicy wymienieni w § 1072, jeżeli obwinieni są o zbrodnie związane z pozbawieniem wszystkich praw stanu, lub wszystkich szczególnych praw i przywilejów. Przysięgli izby sądowej sążeni są w jej departamencie cywilnym. § 1106: Sprawy o występki służbowe, związane z pozbawieniem wszystkich praw stanu lub wszystkich szczególnych praw i przywilejów, sążone są: przez kasacyjny departament senatu z udziałem przysięgłych wedle § 1061 — 31, 1062 — 5 i przez specjalny komplet izby sądowej, złożony z prezesa i trzech członków departamentu kryminalnego, gubernialnego marszałka szlachty, prezydenta miasta, oraz jednego z wójtów gminnych miejscowego powiatu. § 1106 ust. 2: Wyroki izby sądowej z udziałem przysięgłych są ostateczne. § 1213 ust. 3 teje ustawy uzupełnić następującą uwagę: Sprawy o naruszenie przepisów prasowych z odpowiedzialnością wedle § 274, sążone są przez izbę sądową z udziałem przysięgłych. Moc tych przepisów rozciąga się do spraw, co do których przed ogłoszeniem tych przepisów nie zapadły wyroki sądowe. Wszystkie sprawy podlegające kompetencji izb sądowych, z udziałem przysięgłych, przechodzą do izb sądowych, choćby proces już był rozpoczęty.

Petersburg 4 sierpnia. (Tel. Ag. Pół.) Wczoraj, jako w dniu imienin Jej Cesarskiej Mości, we wszystkich cerkwiach odprawione były dziękczynne nabożeństwa. Główna uroczystość cerkiewna odbyła się w soborze Zmartwychwstania, jako centralnym wszystkich zakładów naukowych. Stołica świetnie była przybrana, a wieczorem uiluminowana rześcicie.

W Peterhofie odbył się Najwyższy mały pochód na liturgiję, po której składane były życzenia i zastawione było śniadanie.

O godz. 3 cie odbyło się powitanie Wielkiego Księcia meklemburskiego i małżonki jego Wielkiej Księżny Anastazyi Michałówny.

Wieczorem w białej sali zastawiony był obiad rodzinny, w sali zaś kupieckiej ministerialny. Ogród dolny, a szczególnie Mon Plaisir wspaniale były uiluminowane. Na zakończenie uroczystości świetne ognie sztuczne.

Petersburg 4 sierpnia. (Tel. Ag. Pół.) Na komorach względem dopłaty do złota przy uiszczaniu cel, ustanowione są przez ministerium skarbu na czas od dnia 1 (13) lipca do 1 (13) października 1889 roku następujące ceny: za rubel srebrny w monecie bankowej 70 kop. złotem, za rubel kredytowy i za rubel drobnej monety srebrnej i miedzianej 65 kop. złotem.

Petersburg 4 sierpnia. (Tel. Ag. Pół.) W przeglądzie politycznym „Jour-

nal de St.-Petersbourg” oddaje pochwały Salisburemu za jego mowę, którą wypowiedział w parlamencie o sprawach półwyspu Bałkańskiego, a w której oddaje sprawiedliwość Rosyi za jej lojalną politykę.

Dziennik dodaje, iż byłoby rzeczą pożądaną, by słowa Salisburego oddziaływały na opinię, i mogły zmienić przekonania pewnych kół politycznych, które mylnie dotychczas oceniały położenie, a także obalić pesymistyczny nastrój jaki w ostatnich czasach panował.

Należy życzyć, aby mowa kierownika gabinetu angielskiego osiągnęła pożądaną skutek.

Petersburg 4 sierpnia. (Tel. Ag. Pół.). Wiadomości z Buchary donoszą o grasowaniu nadzwyczajnej śmiertelności między Sartami bucharskimi.

Według doniesień urzędowych, od d. 14 do 17 lipca zaznaczono 762 zgony, nie licząc dzieci.

Przyczyną tej śmiertelności są prawdopodobnie panujące tam obecnie podzwrotnikowe upały.

Mieszkańcy pozamykali się w domach.

Nowy - Peterhof, 4 sierpnia. (T. A. P.) Onegdaj o godz. 4-ej przybyli tu książę czarnogórski Mikołaj, następca tronu Daniło, Wielki Książę Piotr Mikołajewicz, oraz księżniczki czarnogórskie Milica i Anastazyja.

Na dworcu powitali dostojnych gości Najjaśniejsi Państwo, Cesarzewicz następca tronu i inni członkowie Rodziny Cesarskiej.

Petersburg 4 sierpnia. (Tel. Ag. Pół.). Według doniesienia „Nowego Wremia,” dnia 24 lipca wyszedł ukaz Cesarski, zatwierdzający nowe prawo o naczelnikach ziemskich. Następne projekta, mające na celu ostateczne przeprowadzenie tej reformy, mają być wniesione do rady państwa dnia 13 października r. b.

Londyn 4 sierpnia. (Tel. Ag. Pół.). Urzędowy „London Gazette” ogłasza mianowanie cesarza Wilhelma II. honorowym admirałem marynarki angielskiej.

Londyn 4 sierpnia. (Tel. Ag. Pół.). „Times” poświęca cesarzowi niemieckiemu sympatyczny artykuł wstępny, który się kończy twierdzeniem, iż są poważne powody przeciwko temu, aby Anglia miała formalnie przystąpić do ligi mocarstw Europy środkowej; nie idzie jednak za tem, aby były powody do twierdzenia, iż Anglia ujawniwszy teraz swą potężną siłę pod Spithheadem, nie sympatyzuje z mocarstwami, które pragną utrzymania pokoju w Europie.

— W ambulatorium szpitala s-gro Duoha, przychodzącym chorym udzielają lekarze bezpłatnej porady w następujących godzinach:

1. Od g. 9 do 11 rano codziennie w chorobach wewnętrznych.
2. Od g. 11 do 12 rano w poniedziałki, środy i piątki w chorobach gardła i krtani.
3. Od g. 12 do 1 cedziennie w chorobach kobiecych.
4. Od g. 11 do 12 codziennie w chorobach chirurgicznych.

— Polecamy osobom dobroczynnym prawdziwie nieszczęśliwym małżonków w wieku podeszłym, niegdyś będących

w lepszym stanie, a skutkiem niezszczęśliwych pozabawionych utrzymania i zdrowia. Dotknięci nieuleczalnymi chorobami, niezdolni zapracować, a wstępując się zebrać, pozostawiali już wszystkie niezbędne rzeczy, a nawet i pościel, zagrożeni są utratą tych wszystkich rzeczy. Ulica Chmielna Nr. 106 mieszkania 18 III-cie piętro.

— Dla powiększenia kompletu w chórze amatorskim, przy kościele Narodzenia Najświętszej Maryi Panny na Lesznie, poszukuje się amatorów i amatorów śpiewu kościelnego. Amatorzy obdarowani głosem, a nieznający nut, mogą korzystać z wykładu takowych we wtorki i piątki, od godz. 8-ej do 10-tej wieczorem, u miejscowego organisty.

— **Żyjący strzyżone gładkie** wschodnie, wojłokowe, chodniki różnorodne, serwety tanie, koldry, cerata, **naftanie w fabrycznym składzie Kilty na owicza, Mazowiecka 16, wprost Rywańskiej.** 19

— **Kto wie adres i nazwisko** po mężu Olimpii Czarkowskiej, raczy uwiadomić Józefinę Ruczyńską. Warszawa Nowy Świat Nr. 16. 1582

Dział finansowy, handlowy, przemysłowy i informacyjny.

Targi zbożowe.

Odesa, 2 sierpnia. W dniu dzisiejszym placify tutaj:

Pszennica:	kop. za pud.
szandomierka biała	od 85 do 105
ozima żółta	85 „ 104
ozima czerwona	82 „ 103
ozima Besarabska	80 „ 103
gryka	80 „ 102
Zyto	68 „ 66
Owies	60 „ 78
Jęczmień	50 „ 58

Wrocław, 2-go sierpnia. Pszenica bez zm., biała 166—183 m., żółta 166—182 m.

Zyto b. sm., loco 150—160 m., na dostawę: na sierpień 162.00, wrzesień-paźd. 162.50 m., listopad-grudzień 165 m.

Jęczmień: 118—147 m.

Owies 151—158 m.

Groch 180—160 m.

Wszystko za 1,000 kg.

Rzepak wyborowy 322—330 mrk., średni 305—312½ m., gorszy 292—297 m.

Olej rzepakowy sierp. 69.50 m., wrzesień-paźd. 67.50 m. za 100 kg.

Spirytus bez zm., bez podatku, na lipiec 54.70 m., 35.00 m. za 100 litrów 100%.

Wiedeń 2-go sierpnia. Pszenica: niżej, placeno na jesień fl. 8 c. 96, na wiosnę fl. 9 c. 56.

Zyto na jesień fl. 7 c. 40 za 100 kg.

Berlin, 2-go sierpnia. Pszenica (żółta) niżej, sierp. 190.00 m., wrzesień-paźd. 189.50.

Zyto: niżej, wrzesień-paźd. 160.50 m.

Owies: wrzes.-paźd. 156.00 m. za tonę.

Olej rzepakowy na wrzesień-październik 64.00 m.

Nowy-York, 31-go lipca. Pszenica: czerwona ozima niżej, loco 88½ c., lipiec 85½ c., sierpień 86½ c., grudzień 87½ c. Kukurydza 44½ c., mąka 3 d. 15 c. za buszel.

Okowita:

„Rektyfikacja warszawska“ płaci w ty godniu bieżącym za wiadro 100° okowity akcyzą 10.40 rb.

Cena okowity z dnia 3 sierpnia.

Hurt. skł. wiadr. 838—841 273—274 Pojed. wyzn. w. 851—854 277—278 2% z dod.

78% z akcyzą po 9½% Stosunek garca do wiadra 100—307½.

Hamburg, 31 lipca. Spirytus spokojnie. Notowano za hektolitr włącznie z beczką kontraktową na lipiec-sierp. 22 m., sierpień-wrzes. 22½ m., wrzesień-paźd. 23½ m., październik-listopad 23½ m.

WYKAZ DEPEZ

otrzymanych przez warszawską centralną stację telegraficzną a nie doręczonych adresantom z powodu złych adresów.

Zakład:	Kemu:
Z Orenburga	Sowłotulsko
Z Granicy	Kerpet
Z Moskwy	Czernomordek
Z Polangen	Bogusławski
Z Krynicy	Bainhertz
Z Wilgi	A. Goldberg
Z Odesy	Geohberg
Z Koluszek	Krawczyk
Z Nowoaleksandryi	H. Zachert
Z Obarkowa	Domel
Z Wapniarki	Troacki
Z Kanina	Kozłowski
Z Manglisa	Sokołowski
Z Szawel	Lajzerowicz
Z Granicy	Ka, Trubecki
Z Hunzaaku	Donben
Z Wilna	Zabielskiej
Z Pogorelec	Wojewódski
Z Moskwy	Ronczewakiemu
Z Moskwy	Natanson
Z Wapniarki	Srockiemu
Z Bobryńskiej	Rubinstein
Z Wilna	Ganc
Z Kalisza	Koludskiej
Z Pińska	M. Szolc
Z Krakowa	P. Piżanowskiemu
Z Brześcia	Strzebińskiej
Z Regowa	Głarowicz
Z Łodzi	Mikolajewicz
Z Homla	Baron Nollen

UWAGA. Osoby, życzące odebrać którą z wyżej wymienionych depesz, winny przedstawić stacyi telegraficznej dowód legitymacyi.

Teatry Warszawskie.

Dnia 5 sierpnia.

Teatr Letni (w ogrodzie Saskim).

Dziś: „Pożar w klasztorze“ (występ p. Bolesławskiej), „Majster i czeladnik“ i „Zbudziło się w niej serce.“

Jutro: „Faust“ (występ gościnny panny Sofritti, oraz pp. Aramburo, Borkowskiego i Jeromina).

Środa: „Chata za wsią“ (występ panny Junoszwówny i p. Popławskiego).

Czwartek: „Rigoletto“ (występ gościnny pp. Aramburo i Polliego).

Piątek: „Konik polny i mrówki“, „Od-wiedziny“ i „Pojedynek u Ninon.“

Sobota: „Lukrecja Borgja“ (występ gościnny panny Sofritti, oraz pp. Aramburo i Jeromina).

Niedziela: „Nasi najserdeczniejsi.“

Teatr Nowy (przy ulicy Królewskiej).

Dziś: „Ali-Baba.“

Jutro: „Florek.“

Środa: „Ali-Baba.“

Czwartek: „Ali-Baba.“

Piątek: „Florek.“
Sobota: „Ali-Baba.“
Niedziela: „Florek.“

Teatr na wyspie w Łazienkach.

W niedzielę dnia 11 sierpnia: „Gasparone.“

Teatrzyk Alhambra.

(przy ulicy Miodowej).
pod dyrekcją Józefa Puchniewskiego.
Dziś: „Dziwo-żona.“

Teatrzyk Wodewil.

(przy ulicy Nowy Świat).
pod dyrekcją:
Teofila Janowskiego i Marcellego Trapezy.
Dziś: „Koniki polne.“

Teatrzyk Eldorado.

(przy ul. Długiej).
pod dyrekcją Stanisława Sarnowskiego.
Dziś: „Florek“ i „Bursze.“

Początek przedstawień o godzinie 8-ej wieczorem.

Rozkład jazdy na kolejach żelaznych
od dnia 15 maja 1889 r.

	Odechodzą i przyjeżdżają	godziny i minuty
Warszawsko-Wiedeńska.		
Pospieszny 8 klasy	6 — r.	10 20 w.
Osobowy 8 klasy	10 45 r.	6 45 w.
Osob.-miej. 8 kl. do Piotra. (Powyższe pociągi łączą się z drogą Łódzką).	5 20 p.p.	11 05 r.
Kuryerski 2 klasy	9 20 w.	6 10 w.
Spacerowy do Skierniewic	9 30 w.	11 00 w.
Warszawsko-Bydgoska.		
Kuryerski 2 klasy	8 15 p.p.	2 20 p.p.
Osobowy 3 klasy	7 05 r.	9 40 w.
Os.-miej. 3 kl. do Kutna	6 30 w.	8 35 r.
Warszawsko-Terespolska.		
Osobowy	8 15 r.	7 48 w.
Pocztowy	8 45 p.p.	1 49 p.p.
Towarowy-osob. 8 klasy	10 — w.	8 18 r.
Osobowo-towarowy	5 30 p.p.	9 28 r.
Spacerowy do Mrozów	9 30 w.	9 59 w.
Warszawsko-Petersburska.		
Pocztowy 8 kl. do Wilna, 2 kl. do Petersburga	10 18 r.	7 08 w.
Osobowy 8 klasy	11 23 w.	6 33 r.
Osobowy do Białegostoku	5 08 p.p.	9 08 r.
Nadwiślańska do Kowla.		
Osobowy	8 — w.	8 05 r.
Osobowy do Lublina	6 45 r.	11 05 w.
(Powyższe pociągi łączą się z koleją Iwagrodzko-Dąbrowską		
Pocztowy	3 30 p.p.	2 15 p.p.
Nadwiślańska do Mławy.		
Pocztowy	6 55 w.	11 18 r.
Osobowy	9 — r.	8 22 w.
Osob.-towar. do Nowogrodzkiej	4 15 p.p.	9 21 r.
Obwodowa z Dr. Wied.		
Osobowy	7 05 p.p.	8 55 p.p.
Osobowy	2 50 p.p.	2 57 p.p.
Obwodowa z Dr. Teresp.		
Osobowy	2 14 p.p.	8 30 p.p.
Osobowy	8 12 w.	7 45 r.

Niniejszem mam honor zawiadomić Szanowną Publiczność oraz pp. Handlujących, że otworzyłem w Warszawie przy Ulicy **BRACKIEJ** Nr. 1 obok dystylarni W-go Fuchsa na rogu Żórawiej

SKŁAD CYGAR HAWAŃSKICH

Wszelkich wyrobów tabaczących krajowych i ruskich oraz gilz do papierosów

POD FIRMĄ

LUDWIK ŁATAWIEC

Na podstawie długoletniego doświadczenia i wyrobionych stosunków podczas kilkunastoletniej pracy w tym zawodzie, a ostatnio przez lat 12-cie kierownictwa ekspedycją w składach WPP. K. Tomaszewski i S-ka mam nadzieję, że tak asortymentem gatunków, dobrocią towarów i spiesznością obsługą zdołam zadowolić w zupełności wymagania Szanownych Klientów, którzy raczą zaszczyścić mnie swemi względami.

Ludwik Łatawiec Bracka, Nr. 1, przy rogu Żórawiej.

OGŁOSZENIA.

Zakład Jubilerski ORACZEWSKIEGO

przeniesiony z ulicy Nowy-Świat Nr. 16 na **Marszałkowską** róg Wspólnej N. 82, poleca się i nadal względem Szanownej Publiczności. 1572

ZAKŁAD GALWANICZNY LUCYANA KARDASZYŃSKIEGO

Czysta 8 w WARSZAWIE Czysza 8 przyjmuje do odnawiania najbardziej zniszczone przedmioty, jako to: srebra, platery i brzozy, oraz srebrzy, złoci i nikluje tak sposobem galwanicznym jako też i w ogniu. 1585

NA GŁUCHOTE

przystępny słuch i szum w uszach Sztuczne Bębny i uszne nikielowe oraz Ol-wa słuchowa. Sztuka rs. 3 u **MICHAŁA PIK** ulica Miodowa Nr. 6. 1563

SKŁAD POMP przesyłanych wężów gumowych do siln., okowity i nafty, i pływających SIKAWEK pożarnych, ogrodowych i ulicznych. **MACHIN**, przeniesion na ulicę **Białą** 16, dom hr. Zawiazy. **Zygmunt Kamputski** inżynier techniczny.

Zakład Św. Łukasza

przeniesiony został z ulicy Królewskiej na Plac Św. Aleksandra Nr. 13. 1548

Pralnia Bielizny

przyjmuje wszelką bieliznę w zakresie prania wchodzącą i wykonawą takową z najświetniejszą elegancją po cenach jak najumiarkowanych. Róg Nowego Świata i Ordynackiej Nr. 14. 1595

